
PRACE

**Instytutu Szkła, Ceramiki
Materiałów Ogniotrwałych
i Budowlanych**

Scientific Works
of Institute of Glass, Ceramics
Refractory and Construction Materials

Nr 3

ISSN 1899-3230

Rok II

Warszawa–Opole 2009

TERESA SIEKIERSKA*

Prace normalizacyjne Komitetu Technicznego ds. szkła KT 198

(Normalization works of Technical Committee for glass KT 198)

Działalność normalizacyjna w Polsce w jej obecnym kształcie została wprowadzona ustawą o normalizacji z 3 kwietnia 1993 r. oraz ustawą z 12 września 2002 r. Na mocy tych ustaw powołany został między innymi Polski Komitet Normalizacyjny (PKN) – jednostka budżetowa upoważniona do organizowania i prowadzenia normalizacji krajowej zgodnie z potrzebami, w tym:

- 1) określanie stanu i kierunków rozwoju normalizacji,
- 2) organizowanie i nadzorowanie działań związanych z opracowywaniem i rozpowszechnianiem Polskich Norm i innych dokumentów normalizacyjnych, w szczególności przez ankietę powszechną projektów norm; ankietę powszechną jest realizowana przez podawanie do publicznej wiadomości tytułów, terminów zakończenia ankiety oraz miejsca i sposobu udostępniania zainteresowanym treści projektów,
- 3) zatwierdzanie i wycofywanie Polskich Norm oraz innych dokumentów normalizacyjnych,
- 4) reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowych i regionalnych organizacjach normalizacyjnych, uczestnictwo w ich pracach oraz występowanie za granicą w sprawach dotyczących normalizacji,
- 5) inicjowanie i organizowanie pracy komitetów technicznych do realizacji zadań związanych z opracowywaniem dokumentów normalizacyjnych,
- 6) organizowanie i prowadzenie działalności szkoleniowej, wydawniczej, promocyjnej i informacyjnej dotyczącej normalizacji i dziedzin pokrewnych,
- 7) opiniowanie projektów aktów prawnych związanych z normalizacją.

Zadania te PKN realizuje między innymi poprzez działalność komitetów technicznych (KT), zwanych wcześniej normalizacyjnymi komisjami problemowymi.

Komitety techniczne są kolegalnymi ciałami powoływanymi do prowadzenia prac normalizacyjnych (opracowywanie Polskich Norm i innych dokumentów

*Mgr inż., Instytut Szkła, Ceramiki, Materiałów Ogniotrwałych i Budowlanych w Warszawie, Oddział Szkła w Krakowie.

normalizacyjnych) w przyporządkowanych im zakresach tematycznych. Powoływane są przez Prezesa PKN na wniosek dyrektora Zespołu Normalizacyjnego, po zasięgnięciu opinii Rady Normalizacyjnej.

W skład komitetu wchodzi:

- przewodniczący,
- zastępca przewodniczącego (powoływany w uzasadnionych przypadkach),
- sekretarz,
- członkowie.

Komitet techniczny tworzą specjaliści, z zakresu tematycznego przyporządkowanego danemu KT w liczbie nie mniej niż 8 i nie więcej niż 30 osób, delegowani przez organy administracji rządowej, organizacje: gospodarcze, pracodawców, konsumenckie, zawodowe i naukowo-techniczne, szkół wyższych i nauki oraz pracownicy PKN. Pracami KT kieruje przewodniczący, obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia sekretariat KT, który prowadzi PKN lub inna jednostka organizacyjna, której PKN powierzył prowadzenie sekretariatu w drodze odrębnej umowy.

Aktualnie przy PKN działa 305 komitetów technicznych. Normalizacja szkła prowadzona jest przez Komitet Techniczny nr 198 o następującym składzie:

Przewodniczący:	Krzysztof Skarbiński – Pilkington IGP
Zastępca Przewodniczącego:	Jolanta Lessig – Pilkington Polska
Sekretarz:	Ewa Śliwińska – Polski Komitet Normalizacyjny
Członkowie:	Henryk Breczko – Stolze Częstochowa S.A. Andrzej Cała – Pilkington Automotive Jolanta Kozłowska – Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań Anna Iwona Lasocka – Instytut Leków Maria Makarewicz – Instytut Techniki Budowlanej Anna Pustuł – Glaspol Sp. z o.o. Alicja Papier – Instytut Szkła, Ceramiki, Materiałów Ogniotrwałych i Budowlanych Rajmund Pogoda – Glaspol Sp. z o.o. Teresa Siekierska – Instytut Szkła, Ceramiki, Materiałów Ogniotrwałych i Budowlanych, Oddział Szkła Ireneusz Socha – Pilkington Polska Jarosław Wołoch – Pilkington IGP Tomasz Zduniewicz – Instytut Szkła, Ceramiki, Materiałów Ogniotrwałych i Budowlanych, Oddział Szkła.

W gestii KT 198 znajduje się obecnie 556 Polskich Norm obejmujących terminologię, wymagania i badania dotyczące szkła oraz wyrobów szklanych, w tym:

- szkła budowlanego,
- szkła gospodarczego,
- szyb samochodowych,
- opakowań szklanych,
- szklanego sprzętu laboratoryjnego.

W ramach działalności KT 198 dokonał tłumaczeń 65 międzynarodowych norm ISO i Norm Europejskich EN, w tym: 15 norm obejmujących metodykę badań, 43 normy zawierające wymagania i badania szkła budowlanego oraz ocenę zgodności (normy scharmonizowane z Dyrektywą UE 89/106/EEC), 3 normy dotyczące badań opakowań szklanych oraz kształtu główek butelek i 4 normy obejmujące szklany sprzęt laboratoryjny.

Większość przetłumaczonych norm uzyskało już status norm krajowych, figurują w katalogu norm PKN i znajdują się w sprzedaży prowadzonej przez PKN.

Największą grupę wśród przetłumaczonych przez KT 198 norm stanowią Normy Europejskie obejmujące wymagania, metodykę badań oraz ocenę zgodności szkła budowlanego. Normy te opracowane zostały przez Komitet Techniczny CEN/KT 129 Szkło w budownictwie, który w związku z rozwojem w Europie produkcji nowych asortymentów szkła budowlanego stworzył obszerny program prac normalizacyjnych, skutecznie go realizując.

Dodatkowo na liczebność opracowywanych przez CEN/KT 129 projektów norm wpłynęła Dyrektywa UE 89/106/EEC, dotycząca wyrobów budowlanych, w tym szkła budowlanego. Dyrektywa ta wprowadziła nowy rodzaj norm tzw. normy zharmonizowane zawierające między innymi:

- podstawowe wymagania dla danego wyrobu wynikające z dyrektywy,
- system atestacji,
- zakres wstępnych badań typu,
- tablice kontroli i badań wyrobów,
- wymagania dotyczące oznakowania wyrobu znakiem CE.

Systemy atestacji dla szkła budowlanego zostały ustalone przez Komisję Europejską w 2000 r. decyzją nr 2000/245/WE. W zależności od przeznaczenia wyrobu przyjęto:

System 1 – certyfikacja wyrobu – dla wyrobów szklanych przeznaczonych do zapewnienia odporności ogniowej i na oddzielenia pożarowe oraz dla szyb pancernych przeciwwybuchowych;

System 3 – deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta, przy czym badanie wstępne typu musi być wykonane w notyfikowanym laboratorium badawczym – dla wyrobów szklanych przeznaczonych do zastosowań podlegających

przepisom dotyczącym reakcji na ogień, do zastosowań związanych z bezpieczeństwem użytkowania oraz zastosowań odnośnie do oszczędności energii i/lub hałasu;

System 4 – deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta na podstawie zakładowej kontroli i wstępnych badań typu wykonanych przez producenta – dla pozostałych wyrobów budowlanych ze szkła.

Komitet Techniczny ds. szkła dokonał tłumaczenia już 11 norm zharmonizowanych. Program prac normalizacyjnych na 2009 r. i dalsze lata przewiduje tłumaczenie kolejnych norm zharmonizowanych oraz nowelizację już wcześniej tłumaczonych, a także nowych Norm Europejskich EN na szkło budowlane, opakowania szklane i szklany sprzęt laboratoryjny.

Poniżej prezentujemy ten program w całości, ograniczając się do numerów i tytułów norm, bez podawania etapów realizacji danego tematu normalizacyjnego.

Program prac normalizacyjnych KT 198 ds. szkła na 2009 r. i dalsze lata obejmujący wdrażanie Norm Europejskich EN i międzynarodowych ISO

1. **PN-EN 1051-2**; 2009-08 Szkło w budownictwie – Pustaki szklane i kostki brukowe szklane:

Część 2: Ocena zgodności wyrobu z normą (wdrożenie EN 1051-2:2007).

2. **PN-EN 12337-2**; 2009-08 Szkło w budownictwie – Chemicznie wzmocnione szkło sodowo-wapniowo-krzemianowe:

Część 2: Ocena zgodności wyrobu z normą (wdrożenie EN 12337-2:2004).

3. **PN-EN 1279-5**; 2006/prA2 2009-12 Szkło w budownictwie – Izolacyjne szyby zespolone:

Część 5: Ocena zgodności wyrobu z normą (poprawka do normy EN 1279-5:2005/prA2).

4. **PN-EN 13022-1, 13022-2**; 2009-03 Szkło w budownictwie – Oszklenia ze szczeliwem konstrukcyjnym:

Część 1: Wyroby szklane do systemów oszkleń ze szczeliwem konstrukcyjnym dla podpartych lub niepodpartych oszkleń pojedynczych lub zespolonych (wdrożenie EN 13022-1:2006);

Część 2: Zasady montażu (wdrożenie EN 13022-2:2006).

5. **PN-EN 15434**; 2009-03 Szkło w budownictwie – Norma wyrobu dla szczeliw konstrukcyjnych i/lub szczeliw odpornych na ultrafiolet (do stosowania

w oszkleniach ze szczeliwem konstrukcyjnym i/lub izolacyjnych szybach zespolonych z odsłoniętym uszczelnieniem) (wdrożenie EN 15434:2006).

6. **PN-EN 572-1 do PN-EN 572-7**; 2009-08 Szkło w budownictwie – Podstawowe wyroby ze szkła sodowo-wapniowo-krzemianowego:

Część 1: Definicje i podstawowe właściwości fizyczne i mechaniczne (wdrożenie EN 572-1:2004);

Część 2: Szkło float (wdrożenie EN 572-2:2004);

Część 3: Szkło zbrojone polerowane (wdrożenie EN 572-3:2004);

Część 4: Szkło płaskie ciągnięte (wdrożenie EN 572-4:2004);

Część 5: Wzorzyste szkło walcowane (wdrożenie EN 572-5:2004);

Część 6: Wzorzyste szkło zbrojone (wdrożenie EN 572-6:2004);

Część 7: Zbrojone i niezbrojone szkło profilowe (wdrożenie EN 572-7:2004).

7. **PN-prEN 15681-1, 15681-2**; 2009-12 Szkło w budownictwie – Podstawowe wyroby ze szkła glinowo-krzemianowego:

Część 1: Definicje i ogólne właściwości fizyczne i mechaniczne (wdrożenie prEN 15681-1);

Część 2: Ocena zgodności wyrobu z normą (wdrożenie prEN 15681-2).

8. **PN-prEN 15682-1, 15682-2**; 2009-12 Szkło w budownictwie – Termicznie wygrzewane hartowane bezpieczne krzemianowe szkło z udziałem tlenków metali ziem alkalicznych:

Część 1: Definicja i opis (wdrożenie prEN 15682-1);

Część 2: Ocena zgodności wyrobu z normą (wdrożenie prEN 15682-2).

9. **prPN-prEN 15683-1, 15683-2**; 2009-12 Szkło w budownictwie – Termicznie hartowane bezpieczne profilowe szkło sodowo-wapniowo-krzemianowe:

Część 1: Definicja i opis (wdrożenie prEN 15683-1);

Część 2: Ocena zgodności wyrobu z normą (wdrożenie prEN 15683-2).

10. **PN-prEN 15752-1**; 2010-12 Szkło w budownictwie – Samoprzylepne folie polimerowe:

Część 1: Definicje i opis (wdrożenie prEN 15752-1).

11. **PN-prEN 15755-1**; 2010-12 Szkło w budownictwie – Szkło pokryte samoprzylepną folią polimerową:

Część 1: Definicje i opis (wdrożenie prEN 15755-1).

12. **PN-prEN ISO 12543-1 do 12543-6**; 2010-12 Szkło w budownictwie – Szkło warstwowe i bezpieczne szkło warstwowe:

Część 1: Definicje i opis części składowych (wdrożenie prEN ISO 12543-1);

Część 2: Bezpieczne szkło warstwowe (wdrożenie prEN ISO 12543-2);

Część 3: Szkło warstwowe (wdrożenie prEN ISO 12543-3);

Część 4: Metody badań odporności (wdrożenie prEN ISO 12543-4);

Część 5: Wymiary i wykończenie obrzeża (wdrożenie prEN ISO 12543-5);

Część 6: Wygląd (wdrożenie prEN ISO 12543-6).

13. **PN-prEN ISO 14439**, 2010-12 Szkło w budownictwie – Zasady montażu – Kliny do szklenia (wdrożenie prEN ISO 14439).

14. **PN-prEN ISO 24998**, 2009-10 Naczynia laboratoryjne z tworzyw sztucznych – Jednorazowe naczynia Petriego do zabiegów mikrobiologicznych (wdrożenie prEN ISO 24998).

15. **PN-prEN ISO 648**, 2009-09 Szklany sprzęt laboratoryjny – Pipety jednorazowe (wdrożenie prEN ISO 648).